UUTISET

Jos kilpailu markkinoilla toimii, niin tuotantokustannusten laskun pitäisi laskea myyntihintoja. Energian hinnanmuutos on niin suuri. **PROFESSORI JYRKI NIEMI, LUONNONVARAKESKUS**

Halpa öljy ei laske lannoitteiden hintoja

Lannoitteiden tuotantokustannukset laskevat, kun maakaasun hinta laskee. Jos kilpailu markkinoilla toimii, pitäisi öljyn hinnan laskun halventaa myös lannoitteiden hintoja.

BRYSSEL (MT)
Lannoitteiden hinnat Suomessa nousevat, vaikka öljyn hinta laskee. MTK:n vilja-asiamies **Max Schulmanin** mielestä lannoitteiden hintojen pitäisi kuitenkin seurata öljyn hinnan kehitystä.

”Lannoitteiden hintojen viljelijälle pitäisi laskea ainakin 10–12 prosenttia. Lannoitteiden ja öljyn hinnalla on melkein suora yhteys”, Schulman sanoo.

MT:n tietojen mukaan lannoiteyhtiö Yara nosti viimeksi hintoja vuodenvaihteessa. Silloin korotuksen taso oli noin viisi euroa tonnilta. Heinäkuun jälkeen hintaa on korotettu kymmenkunta kertaa ja nousu on noin 50 euroa tonnilta.

Yaran toimitusjohtaja **Tero Hemmilä** myöntää hintojen nousseen.

”Heinäkuusta hinnat ovat nousseet 10–15 prosenttia”, Hemmilä sanoo.

Samaan aikaan raakaöljyn hinta on laskenut jo puoleen.

Öljyn hinnan laskun pitäisi näkyä varsinkin typpilannoitteiden hinnassa, arvioi Luonnonvarakeskuksen professori **Jyrki Niemi**.

”Jos kilpailu markkinoilla toimii, niin tuotantokustannusten laskun pitäisi laskea myyntihintoja. Energian hinnanmuutos on niin suuri”, Niemi sanoo.

Niemi muistuttaa, että lannoitteiden hintojen noustessa on perusteena usein energian hinnan nousu.

Hemmilän mukaan heikko euro syö energian hintojen laskun tuomaa hyötyä.

”Raaka-ainekauppaa käydään dollareissa ja siihen verrattuna euro on heikko”, Hemmilä sanoo.

Jos kilpailu ei toimi, eivät hinnat laske

Lannoitteiden hintoihin vaikuttaa myös kysyntä. Viljan hintojen ollessa korkealla ovat myös lannoitteet maksaneet enemmän.

Lannoitteiden, rehuohran ja raakaöljyn hinta

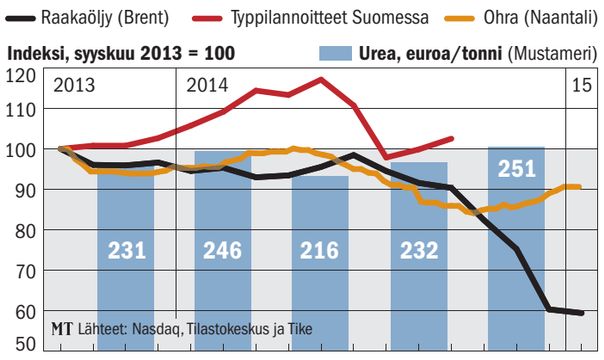

MARKKU VUORIKARI

Yara Suomen toimitusjohtajan Tero Hemmilän mukaan lannoitemarkkinat eivät ole keskittyneet liikaa Suomessa. ”Toimijoita on monta ja tuonnilla on suuri merkitys.”

Korkeimmillaan hinnat kävivät keväällä 2013. Silloin myös viljan hinnat olivat korkealla.

”Nyt viljan hinta on siitä laskenut aika reippaasti”, Niemi sanoo.

Hemmilän mukaan juuri nyt kysyntä on kohtalaisen vahva.

”Lannoitteiden käyttökausi lähestyy Euroopassa. Nyt myymme jo helmikuun lopun toimituksia.”

Öljyn hinta ei suoraan vaikuta lannoitteiden tuotantokustannuksiin, sillä lannoitteiden valmistuksessa käytetään lähinnä maakaasua. Mutta myös maakaasun hinta on laskussa.

Sen hinnan kehitys on pääpiirteissään sama kuin öljyllä, mutta maakaasu laskee viiveellä.

”Viive voi olla kolmen kuukauden ja vuoden välillä”, Energiaviraston markkinat-ryhmän johtaja **Timo Partanen** sanoo.

Tuotantokustannusten lasku ei ole yritykselle syy laskea hintoja. Tavallisesti se kuitenkin on pakotettu reagoimaan, koska kilpailijat laskevat hintoja.

”Ellei kilpailu toimi, niin silloin ei ole pakottavaa tarvetta laskea hintoja”, Niemi tuumaa.

Schulmanin mukaan tarkkaa tietoa ei ole siitä, miten suuri osuus maakaasulla on lannoitteiden tuotantokustannuksissa.

”Se on ongelma. Mutta selvää on, että he ovat vetäneet pitemmän korren, sillä myös kuljetuskustannukset ovat laskeneet”, Schulman sanoo.

Maailmalla lannoitteiden hinnat laskussa

Lannoitteiden kauppa Suomessa on Niemen mukaan hyvin vahvasti keskittynyt. Samoin on muualla Euroopassa. Esimerkiksi Irlannissa lannoitteiden hinnat nousivat seitsemän prosenttia vuodenvaihteessa.

Maatalouskomissaari **Phil Hogan** on luvannut puuttua asiaan.

Maailmalla toimijoita on enemmän ja lannoitteiden hinnat ovat laskeneet.

”Syksyllä on tultu selvästi alaspäin. Jopa fosforin hinta on laskenut viime syksyn aikana”, Niemi sanoo.

AIMO VAINIO

PÄIVÄN KYSYMYS

Miksi kuva tarvitaan työhakemukseen?

Työnhaun teemaviikko järjestetään tällä viikolla Tampereen yliopistolla ja Tampereen teknillisellä yliopistolla. Ohjelmassa on cv-valokuvauksen työpaja.

Miksi työhakemukseen tarvitaan valokuva, projektipäällikkö Johanna Koivunen?

”On tutkittu, että jokaista hakemusta silmäillään keskimäärin kuusi sekuntia. Nykyisin hakemuksia tulee satoja ellei tuhansia yhtä työpaikkaa kohden, joten valokuva on keskeinen osa vaikuttamista ja erottautumista muista, jotta pääsee hakuprosessissa etenemään. Henkilökohtaisesti ajattelen, että ammattilaisen ottama kuva on parempi kuin itse napattu selfie.”

Osaavatko suomalaiset jo hyödyntää sosiaalista mediaa työnhaussa?

”Ainakin LinkedIn on yhä enemmän ja enemmän käytössä rekrytoinnissa. Varsinkin italalla palkataan väkeä suoraan LinkedIn-profiilien perusteella.”

LIISA YLI-KETOLA

”Merkittävä alennus”

Polttoöljyn veroton hinta pudonnut yli 20 senttiä vuodessa

”Ei öljyn halpeneminen minkään tilan taloutta pelasta, mutta kyllä sillä merkitystä on”, maanviljelijä **Pekka Vihtonen** Lappeenrannan Joutsenosta sanoo.

Polttoöljyn hinta on pudonnut puolessa vuodessa 105 sentistä perjantain 76 senttiin litralta.

30 sentin alennus litrahinnoissa merkitsee verottomana noin 23 sentin alennusta litralta.

Maataloudessa kevyttä polttoöljyä käytetään 500 miljoonaa litraa vuodessa. Vuodessa 23 sentin säästö toisi 115 miljoonan euron säästön maatiloille, mikäli tilat pystyisivät kaiken öljyn ostamaan nykyhinnoilla.

Vihtosen viljatilalla kuluu parituhatta litraa öljyä vuodessa. Hän siirsi puintikauden jälkeen ostoa marraskuun lopulle, mutta silloin hinta oli vielä jonkin verran nykyistä korkeammalla. ”Olisi pitänyt vielä vähän malttaa”, hän pohtii.

Toisaalta öljyn hinta on jatkuvasti liikkeessä. ”On arvioita, että hinta halpenee vielä tai pysyy tässä pari vuotta, mutta jotkut ennustavat sen nousevan jo puolen vuoden päästä.”

Kevyen polttoöljyn hinta

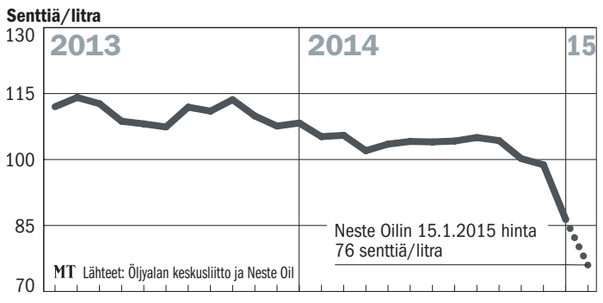

MTK:n verovaliokunnan puheenjohtajana toimiva Vihtonen laskee alennuksen merkitystä maatilalle hehtaarisäästön kautta: ”Jos polttoainetta kuluu sata litraa hehtaarilla, kate paranee 23 euroa. Sadan hehtaarin viljatilalla jää viivan alle 2 300 euroa.”

”Sillä maksaa esimerkiksi sadantuhannen euron lainan korot tai ajaa autolla vuoden.”

Lisätankin osto harkintaan

Vihtosen mukaan kannattaa pohtia lisätankin ostamista, jos se on ollut harkinnassa ja vuoden polttoöljyt eivät mahdu yhteen tankkiin.

Maanviljelijä **Juha Strömbergin** yli kahdensadan hehtaarin viljatilalla Porissa kuluu vuodessa osapuilleen 30 000 litraa polttoöljyä, puolet työkoneissa ja puolet kuivaukseen.

”Totta kai tuollaisella hinnan alentumisella on merkitystä”, hän pohtii.

25 sentin alennus pienentää tilan kustannuksia 7 500 euroa vuodessa.

Strömberg osti joulukuussa osan tankeista täyteen nykyistä korkeammalla hinnalla. ”Näyttää siltä, että riskiä pitää säätää ajallisesti vielä enemmän”, hän miettii.

Kiinnostus pois hakkeesta

Öljyn hinnan halpeneminen vähentää kiinnostusta biopolttoaineisiin. Strömberg on tehnyt laskelmia kuivureiden hakelämmityksen kannattavuudesta, mutta investointi ei ole kannattanut tähänkään saakka kuivureiden liian pienen koon vuoksi ja nyt vielä vähemmän.

”Korjaamo lämpenee kyllä hakkeella ja asuintalo puilla.”

JOUKO KYYTSÖNEN

S-ryhmä ryntää hintasotaan

S-ryhmä tiedotti eilen alentavansa tänään maanantaina tuntuvasti ruuan hintaa Prismoissa. Tavoitteena on SOK:n pääjohtajan **Taavi Heikkilän** mukaan tehdä Prismoista Suomen edullisimpia ruokakauppoja.

”Merkittävä hintojen halpuuttaminen on jo vaatinut paljon tehostamista ja kustannusten karsintaa”, totesi pääjohtaja S-ryhmän tiedotteessa. Tämä työ hänen mukaansa jatkuu.

Hinnan alennuksissakin kotimaisuus on ryhmälle tärkeää, Heikkilä vakuuttelee.

JUHANI REKU

Kiinalta vihreää valoa lihaviennille

Kiinan viranomaisilta on tullut vaaleanvihreää valoa sianlihan viennille Kiinaan, mutta ei lopullisia lupia, elintarviketurvallisuusvirasto Eviran pääjohtaja **Matti Aho** sanoi viikonloppuna MT:lle.

HK Scan tiedotti jo perjantaina, että se on saamassa vientihyväksynnän Forssan tehtaalleen ja käynnistämässä sianlihan vientiä Kiinaan.

Evira kertoo saaneensa viime viikolla Pekingistä vasta kiinalaisten viranomaisten alustavan raportin, joka pohjautuu kiinalaisten kesällä tekemiin tarkastuksiin suomalaisissa liha- ja meijerialan tuotantolaitoksissa.

Seuraavaksi suomalaiset viranomaiset lähettävät kommenttinsa raporttiluonnoksesta Kiinaan ja odottavat sen jälkeen kiinalaisilta loppuraporttia.

Kun lopullisen raportin edellyttämät korjaukset on tehty, Evira ilmoittaa siitä Kiinaan, Kiinan viranomainen listaa laitokset ja vienti voi alkaa. Tähän kuluu arviolta kuukausia.

Maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio** pitää viennin avautumista käytännössä selvänä, kunhan tekniset asiat saadaan selvitettyä.

”Tämä on tärkeä signaali vaikeuksissa olevalle sikasektorille. Nyt ei kannata panna pillejä pussiin, kun uudet markkinat ovat avautumassa.”

Kaikkialla korjattavaa

Raportin mukaan kaikissa käydyissä kohteissa on korjattavaa, eikä sian ja naudan teurastamista samassa laitoksessa hyväksytä lainkaan. Tällainen laitos on esimerkiksi Snellmanin teurastamo Pietarsaaressa.

Sen sijaan Nurmon ja Forssan laitokset ja niiden toimintaa liittyvät pakkasvarastot voivat saada vientiluvan, jos yritykset tekevät kiinalaisten edellyttämät korjaukset.

Vientilupa tarkoittaisi ainakin alkuun pelkän sianlihan viemistä lähinnä pakasteena, mutta ei esimerkiksi suolattuna, marinoituna tai valmisteina.

Jo alustavan raportin saapumista ja sisältöä pidetään kuitenkin vihreänä valona sianlihan viennin aloittamiselle.

”Ilman muuta tämän on positiivinen asia. Pohjoismaista vain Tanskalla on hyväksyntä muutamilla laitoksillaan”, Atrian teollisen prosessin johtaja **Markku Hirvijärvi** sanoi lauantaina MT:lle.

Kiinalaiset edellyttävät Atrian Nurmon tehtaalla muutoksia pakkausprosesseihin, mutta korjaukset pystytään tekemään Hirvijärven mukaan kohtuullisen helposti ja vienti voisi alkaa jopa viikoissa. Atria alkaisi viedä kylkilajitelmia ja etuneljänneksiä.

Myös HK Scan hakee Kiinasta kokonaan uusia markkinoita sekä korvaajaa Venäjän tyrehtyneelle viennille ja kehnon hinnan Itä-Euroopalle ja Afrikalle.

Saparoille uusi tarkastus

Sianlihan vientilupa avaisi mittavat markkinat myös ruhonosille, joita me emme itse syö: saparoita, sorkkia, sisäelimiä ja päitä.

Raporttiluonnoksen mukaan sivutuotteiden hyväksyminen vientiin edellyttää kuitenkin vielä uutta tarkastusta.

EIJA MANSIKKAMÄKI

Pääministeri ei hyväksy verohötkyilyä

Pääministeri **Alexander Stubb** (kok.) ei suostu ottamaan kantaa siihen, pitäisikö ruuan arvonlisäveroalennus peruuttaa ja palauttaa veroprosentti tämänhetkisestä 14:stä 23:een.

Pääministerin kantaa ruuan alennettuun arvonlisäveroon tiedusteli sunnuntaina Yle radio Suomessa pääministerin haastattelutunnilla MT:n päätoimittaja **Mikael Pentikäinen**.

”Veropolitiikan oltava tasapainoista, ei hötkyilevää”, pääministeri totesi.

Pentikäinen kysyi myös uuden kalastuslain ja kalastusnormiston pikkutarkkuudesta ja kysyi, milloin lisäsäätely Suomessa loppuu.

”Huhtikuussa 2015, uuden hallituksen aloittaessa työnsä”, kuului pääministerin vastaus.

”Alv-ale huonosti kohdennettu”

Kysymys ruuan arvonlisäverosta nousi keskusteluun viikonvaihteessa. Perjantaina ilmestyneessä Talouselämä-lehdessä alennuksen peruuttamista vaati pankkiiri ja sijoittaja **Björn Wahlroos**.

Sunnuntaina aiheeseen otti kantaa Helsingin Sanomien haastattelema **Timo Viherkenttä**, valtiovarainministeriön uusi valtiosihteeri.

Viherkentän mukaan ruuan alennettu arvonlisäverokanta ei ole perusteltu. Poikkeamat yleisestä verokannasta ovat hänen mukaansa perusteltuja vain silloin, kun niiden hyödyt on tarkoitin määritelty ja ne voidaan osoittaa selvästi.

Ruuan arvonlisäveron alennuksen kohdalla näin ei ole. Alennus on huonosti kohdennettu, Viherkenttä toteaa.

Alennettu arvonlisävero helpottaa enemmän suurituloisen verotaakkaa kuin pienituloisen, Viherkenttä perustelee. Suurituloiset käyttävät euroissa mitaten enemmän rahaa elintarvikkeisiin kuin pienituloiset.

Wahlroosilla alv-alennuksen peruuttaminen oli osa listaa toimenpiteistä, joilla Suomen talous saataisiin nousuun.

Alv-alennuksen lisäksi hän esittää remonttia Suomen verotukseen ja muun muassa sosiaaliturvaan.

19 kohdan listalla on muun muassa yhteisöveron ja perintöveron puolittamine sekä maa- ja metsätalousmaan kiinteistövero.

Näillä eväillä Suomeen olisi Wahlroosin mukaan luvassa investointeja ja työpaikkoja.

JUHANI REKU

Alexander Stubb

Björn Wahlroos

WAHLROOSIN LISTA

Veroja ja menoja

1. Veronalennukset ja menonlisäykset:
- Yhteisövero 10 prosenttiin
- Työtulovähennykseen 50 prosentin korotus
- Perintövero 4 prosenttiin
- Korkein ansiotuloverokanta 50 prosenttiin
- Pääomatuloverojen kiristyksen peruutus
- Toimeentulotuen ulottaminen työtä vastaanottaviin
- Matalapalkkaisten ansiotuloverojen lainoitus
- Puolustusmenojen lisäys

2. Veronkorotukset, leikkaukset ja myynnit:
- Sosiaalietujen jäädytys neljäksi vuodeksi
- Valtion omaisuuden myynnit (metsää, kiinteistöjä ja yrityksiä)
- Julkisten menojen leikkaukset
- Ruuan alv-alennuksen peruutus
- Yritys- ja maataloustukien leikkaus
- Kiinteistövero maa- ja metsätalousmaalle
- Kehitysavun puolitus
- Työttömyysturvan porrastus
- Maksullisuutta terveydenhoitoon
- Lukukausimaksut yliopistoihin

Lähde: Talouselämä